

ПОГОДЖЕНО
наказ начальника Управління освіти і
науки Чернігівської обласної
державної адміністрації

2025 року № 84

Юрій МУЗИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ начальника управління
комунального майна Чернігівської
обласної ради

2025 року № 84

Василь КУЛІДА

СТАТУТ
комунального закладу
«Сосницький навчально-реабілітаційний
центр»
Чернігівської обласної ради
(нова редакція)

Ідентифікаційний код 05266524

селище Сосниця,
2025 рік

I. Загальні положення

1. Комунальний заклад «Сосницький навчально-реабілітаційний центр» Чернігівської обласної ради (далі – Центр) є закладом загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами, зокрема зумовленими складними порушеннями розвитку у поєднанні з іншими порушеннями.

2. Центр є юридичною особою публічного права комунальної форми власності, неприбутковою бюджетною установою.

3. Центр є об'єктом права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області.

Від імені територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області функції власника Центру здійснює Чернігівська обласна рада (далі – Власник).

4. Відповідно до делегованих Власником повноважень Центр перебуває у управлінні Чернігівської обласної державної адміністрації та знаходиться у підпорядкуванні Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації (далі – Орган управління).

5. Повне найменування Центру: комунальний заклад «Сосницький навчально-реабілітаційний центр» Чернігівської обласної ради, код за ЄДРПОУ 05266524.

6. Скорочене найменування Центру: КЗ «Сосницький НРЦ».

7. Юридична адреса Центру: вулиця Покровська, будинок 1, селище Сосниця, Корюківський район, Чернігівська область, 16100.

8. Центр має самостійний баланс, реєстраційні рахунки в установах банку та в органах Державної казначейської служби України, печатку, бланки зі своїм найменуванням, штамп, ідентифікаційний код, може мати інші атрибути юридичної особи, не заборонені законодавством України.

9. Центр у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про охорону дитинства», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», Положенням про навчально-реабілітаційний центр, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 221, іншими актами законодавства, рішеннями Власника та наказами Органу управління, цим Статутом.

10. Центр наділений цивільною правоздатністю і дієздатністю, може бути стороною у судових провадженнях.

11. Центр має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та цим Статутом.

12. Мовою освітнього процесу в Центрі є державна мова (українська).

13. Центр провадить освітню діяльність відповідно до ліцензії, виданої у встановленому порядку.

14. Центр здійснює обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

II. Мета, завдання, права і обов'язки Центру

1. Метою діяльності Центру є забезпечення права на освіту та розвиток дітей з особливими освітніми потребами, їх інтеграції в суспільство шляхом здійснення комплексної медичної, психологічної, педагогічної реабілітації та здобуття освіти відповідного рівня.

2. Головними завданнями Центру є:

1) забезпечення здобуття учнями загальної середньої освіти на одному чи кількох її рівнях з урахуванням їх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів відповідно до державних стандартів;

2) створення умов для здобуття освіти учнями шляхом належного кадрового, матеріально-технічного забезпечення, забезпечення універсального дизайну та/або розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби та можливості учнів;

3) забезпечення системного психолого-педагогічного супроводу учнів, зокрема із складними порушеннями розвитку, з урахуванням їх стану здоров'я, індивідуальних особливостей;

4) надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги) учням Центру та змінному контингенту;

5) забезпечення навчання учнів із складними порушеннями розвитку;

6) викладання навчальних предметів (інтегрованих курсів) способами, що є найбільш прийнятними для учнів із складними порушеннями розвитку, у тому числі шляхом адаптації/модифікації змісту навчальних предметів (інтегрованих курсів), використання допоміжних засобів для навчання;

7) організація освітнього процесу, що ґрунтується на загальнолюдських цінностях, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»;

8) сприяння формуванню та набуттю учнями ключових компетентностей для подальшого самостійного життя та соціалізації;

9) забезпечення здійснення реабілітаційних заходів для учнів Центру, змінного контингенту та інших осіб з підстав та у спосіб, визначених законодавством України;

10) сприяння всебічному розвитку учнів;

11) надання консультацій батькам (іншим законним представникам) учнів з метою забезпечення їх активної участі в освітньому процесі та соціалізації учнів і змінного контингенту.

3. Центр має право:

1) проводити для педагогічних працівників закладів освіти, інклюзивно-ресурсних центрів, батьків (інших законних представників) семінари, тренінги, стажування, заходи з підвищення професійної майстерності тощо;

2) створювати можливості для проходження практики здобувачами фахової передвищої та вищої освіти відповідних спеціальностей;

3) забезпечувати навчання для осіб з особливими освітніми потребами, які не мають складних порушень розвитку, шляхом створення окремих класів;

4) інші права, передбачені законодавством України.

4. Центр зобов'язаний забезпечити здобуття повної загальної середньої освіти учнями відповідно до державних стандартів початкової, базової середньої, профільної середньої освіти, а також забезпечити реалізацію корекційно-розвиткового складника освітньої програми та надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (допомоги).

III. Профіль та структура Центру

1. Центр забезпечує здобуття початкової освіти, базової середньої освіти та профільної середньої освіти для учнів із складними порушеннями розвитку, а також сліпих, глухих чи сліпоглухих дітей.

2. Центр забезпечує здобуття профільної середньої освіти за профілями відповідно до освітньої програми (освітніх програм).

Профілі навчання визначаються з урахуванням освітніх потреб учнів, запитів їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, можливостей матеріально-технічної бази та кадрового забезпечення Центру.

3. У порядку, встановленому законодавством України у Центрі для учнів (вихованців), які не мають складних порушень розвитку, можуть створюватися класи (дошкільні групи).

4. Організація діяльності класів для учнів, які не мають складних порушень розвитку, здійснюється відповідно до Положення про спеціальну школу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 221.

5. Центр може мати у своєму складі:

- 1) дошкільний підрозділ;
- 2) пансіон;
- 3) інші структурні підрозділи.

Директор Центру може ініціювати перед Власником питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів.

Структурні підрозділи Центру (у разі їх створення) діють відповідно до цього Статуту та на підставі відповідних положень, затверджених директором Центру відповідно до законодавства.

6. Організація діяльності дошкільного підрозділу (у разі його створення) здійснюється відповідно до законодавства, установчих документів Центру та на підставі положення про нього, затвердженого директором, за умов наявності матеріально-технічної, навчально-методичної бази, педагогічних кадрів та з урахуванням особливостей контингенту дітей.

7. Кількість дошкільних груп (у разі створення дошкільного підрозділу) та класів затверджується наказом директора Центру за погодженням із Власником або уповноваженим ним органом.

8. У Центрі може функціонувати група денного догляду для змінного контингенту для забезпечення здійснення реабілітаційних заходів.

9. Тривалість здобуття повної загальної середньої освіти на кожному її рівні встановлена Законом України «Про повну загальну середню освіту», може бути змінена (подовжена або скорочена) залежно від форми здобуття освіти,

результатів навчання та/або індивідуальної освітньої траєкторії учня відповідно до законодавства України.

10. Штат працівників Центру формується відповідно до штатного розпису, що складається відповідно до законодавства в межах визначеного фонду оплати праці.

11. Режим роботи та режим дня Центру складаються з урахуванням цілодобового перебування учнів у Центрі, затверджуються директором Центру.

12. Цілодобове перебування учнів у Центрі забезпечується відповідно до законодавства України.

13. Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування перебувають на повному державному утриманні відповідно до законодавства України.

14. Учні Центру забезпечуються медичним обслуговуванням у порядку та з підстав, визначених законодавством України, зокрема за згодою одного з батьків (іншого законного представника) учня.

15. Педагогічні працівники Центру зобов'язані володіти навичками з надання домедичної допомоги особам відповідно до законодавства України.

16. Медичні працівники Центру зобов'язані надавати учням Центру та змінному контингенту, які перебувають у невідкладному стані, медичну допомогу відповідно до законодавства України.

Контроль за організацією медичних, санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів в Центрі покладається на директора Центру.

17. Організація харчування учнів у Центрі здійснюється у порядку, встановленому законодавством.

Відповідальність за організацію харчування, додержання вимог санітарного законодавства, законодавства щодо безпечності та якості харчових продуктів покладається на директора Центру.

18. Матеріальне та фінансове забезпечення учнів Центру здійснюється за нормами та нормативами, встановленими законодавством України.

19. На базі Центру функціонує консультативний пункт «Центр підтримки сім'ї» з метою раннього виявлення дітей із затримкою психічного розвитку, з порушеннями слуху і мовлення та надання консультацій батькам (іншим законним представникам), педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти області з питань навчання та реабілітації дітей з порушеннями розвитку.

20. Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які перебували на повному державному утриманні, при їх вступі до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, отримують комплект нового одягу, взуття та грошову допомогу відповідно до законодавства України.

21. Дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування Центр видає Єдиний квиток, який дає право на безоплатний проїзд у громадському міському (приміському) транспорті (крім таксі), безкоштовне відвідування кінотеатрів, виставок, музеїв, спортивних споруд.

22. Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, можуть виїжджати у супроводі дорослих до родичів, знайомих на святкові (вихідні) дні або під час канікул в порядку та у спосіб, визначені законодавством України.

23. В освітньому процесі соціальні потреби учнів та змінного контингенту Центру може задовольняти асистент учня – соціальний робітник, один із батьків (інших законних представників) учня або уповноважена ними особа.

24. Психологічне забезпечення освітнього процесу в Центрі здійснюється практичними психологами, соціально-педагогічний патронаж – соціальними педагогами.

25. Діяльність Центру на період воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану (особливого періоду) здійснюється в порядку та у спосіб, визначений законодавством України.

IV. Організація освітнього процесу

1. Освітній процес у Центрі організовується відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Положення про навчально-реабілітаційний центр, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 221, інших актів законодавства, освітньої програми (освітніх програм) Центру та спрямовується на розвиток особистості учня шляхом формування і застосування його компетентностей для подальшого самостійного життя, має корекційну, розвивальну, виховну та реабілітаційну спрямованість.

2. Центр має класи для учнів із складними порушеннями розвитку не менше половини від загальної кількості класів, а також:

1) реабілітаційне відділення, матеріально-технічна база якого відповідає особливостям контингенту учнів та напряму (профілю) діяльності Центру;

2) кабінети з обладнанням та засобами для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг відповідно до особливостей контингенту учнів та напряму (профілю) діяльності Центру;

3) використовує систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до Положення про систему автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2020 року № 1353, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08 січня 2021 року за № 24/35646.

3. Навчання учнів із складними порушеннями здійснюється за допомогою найбільш прийнятних для них методів і способів спілкування в освітньому середовищі (просторі) та максимально сприяти засвоєнню знань і соціальному розвитку, формування компетентностей для подальшого самостійного життя.

4. Освітня програма (освітні програми) схвалює(ю)ться педагогічною радою та затверджує(ю)ться директором Центру.

Освітня(і) програма(и) Центру розробляє(ю)ться на основі відповідної типової освітньої програми або освітніх програм, розроблених суб'єктами освітньої діяльності, науковими установами, фізичними чи юридичними особами і затверджених відповідно до законодавства України.

5. У разі створення дошкільного підрозділу освітня програма (освітні програми) Центру повинна(і) передбачати виконання державного стандарту дошкільної освіти.

6. Освітня програма (освітні програми) Центру місти(я)ть корекційно-розвитковий та виховний складники, що враховують специфіку розвитку та потреби учнів.

Центр розробляє та використовує в освітній діяльності одну освітню програму на кожному рівні повної загальної середньої освіти або наскрізну освітню програму, розроблену для декількох рівнів освіти.

Спрямування здобуття учнями профільної середньої освіти визначається освітньою програмою (освітніми програмами) Центру.

7. Центр планує свою роботу самостійно, відповідно до Стратегії розвитку закладу.

8. На основі Стратегії розвитку Центру та освітньої програми (освітніх програм) педагогічна рада схвалює, а директор затверджує річний план роботи Центру.

9. Плани роботи структурних підрозділів та інші плани діяльності Центру затверджує директор.

10. Відповідно до освітньої програми (освітніх програм) педагогічні працівники Центру використовують програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що забезпечують здобуття учнями освіти на відповідному рівні згідно з вимогами державних стандартів та виконання статутних завдань.

11. Денна форма є основною формою організації освітнього процесу в Центрі.

Батьки (інші законні представники) учнів Центру можуть обирати форму здобуття освіти відповідно до індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів учня.

Організація навчання за індивідуальною формою здобуття освіти (педагогічним патронажем) та дистанційною формою здобуття освіти у Центрі здійснюється відповідно до законодавства України з урахуванням особливих освітніх потреб, психофізичних особливостей та стану здоров'я учнів.

У разі здобуття освіти за індивідуальною чи дистанційною формою Центр забезпечує створення умов для отримання учнями психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та реабілітаційних послуг (допомоги) та участі учнів у заходах Центру.

12. У разі необхідності освітній процес може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання.

13. Гранична наповнюваність класів для учнів Центру із складними порушеннями розвитку становить шість осіб.

Гранична наповнюваність дошкільних груп для дітей із складними порушеннями розвитку (у разі створення дошкільного підрозділу) відповідає Закону України «Про дошкільну освіту» та іншим нормативно-правовим актам законодавства.

Гранична наповнюваність дошкільних груп (у разі створення дошкільного підрозділу) та класів для осіб з особливими освітніми потребами, які не мають складних порушень розвитку, встановлюється відповідно до законодавства України.

14. Клас або дошкільна група (у разі створення дошкільного підрозділу) відкривається за умови наявності не менше чотирьох учнів очної (денної) форми здобуття освіти. Допускається перевищення граничної наповнюваності класу чи дошкільної групи не більш як на одну особу.

15. До одного класу Центру можуть зараховуватися учні різного віку за умови, якщо їх різниця у віці становить не більше двох років. Для учнів початкових класів можуть бути утворені з'єднані класи початкової школи (класи-комплекти), які діють відповідно до Положення про з'єднаний клас (клас-комплект) початкової школи, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 серпня 2016 року № 944, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26 серпня 2016 року за № 1187/29317.

16. Для надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та реабілітаційних послуг (допомоги) в Центрі можуть створюватися міжкласні групи.

17. Поділ класів на групи для вивчення окремих предметів у Центрі здійснюється згідно з нормативами, встановленими наказом Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 березня 2002 року за № 229/6517.

18. Центр забезпечує здобуття початкової освіти, базової середньої освіти та профільної середньої освіти із загальним строком навчання визначений законодавством України.

19. Зарахування учнів до Центру, переведення до іншого закладу освіти та відрахування здійснюється відповідно до Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 серпня 2018 року № 831, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2018 року за № 945/32397 та іншими нормативно-правовими актами законодавства України.

20. Класи формуються з урахуванням наявних порушень розвитку учнів та з дотриманням граничної наповнюваності, визначеної Положенням про навчально-реабілітаційний центр, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 221.

Учні відповідно до наявних порушень їх розвитку, розподіляються між класами (групами) наказом директора Центру на навчальний рік.

21. Іноземні громадяни та особи без громадянства зараховуються до Центру відповідно до законодавства та/або міжнародних договорів України.

22. Структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою Центру в межах часу, передбаченого освітньою програмою (освітніми програмами), відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого відповідним навчальним

планом (навчальними планами) та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, особливостей регіону тощо.

23. Навчальний рік у Центрі розпочинається Днем знань 01 вересня, триває не менше 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 01 липня наступного року, якщо нормативно-правовими актами не передбачено інше. Якщо 01 вересня припадає на вихідний день, навчальний рік розпочинається у перший за ним робочий день.

Під час дії воєнного стану тривалість навчального року, дата його початку та/або закінчення визначаються Кабінетом Міністрів України.

24. Тривалість канікул протягом навчального року не може становити менше 30 календарних днів.

25. У Центрі забороняється створення осередків політичних партій та функціонування будь-яких політичних об'єднань.

Керівництву Центру, педагогічним працівникам, органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється залучати учнів до участі в заходах, організованих релігійними організаціями, політичними партіями (об'єднаннями), не передбаченими законами воєнізованими формуваннями, крім заходів, передбачених освітньою програмою (освітніми програмами).

Залучати учнів, які не досягли повноліття, до участі у заходах, організованих громадськими об'єднаннями, дозволяється виключно за згодою їхніх батьків (іншими законними представниками).

Будь-яке примушування учнів Центру до вступу до будь-яких громадських об'єднань, воєнізованих формувань, політичних партій (об'єднань), релігійних організацій забороняється.

26. Тривалість уроків у класах Центру, а також тривалість занять для дітей дошкільного віку (за наявності дошкільного підрозділу) визначається відповідно до законодавства України.

27. Періодичність проведення перерв під час уроків (комплекс вправ з рухової активності) та тривалість перерв між уроками схвалюється педагогічною радою Центру відповідно до особливостей організації освітнього процесу та харчування.

28. Розклад уроків, психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять і реабілітаційних заходів складається з дотриманням педагогічних вимог та вимог санітарного законодавства з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, затверджується директором Центру і не може призводити до перевантаження учнів.

Для дітей дошкільного віку (у разі створення дошкільного підрозділу) максимально допустима кількість занять та їх тривалість визначається відповідно до законодавства.

29. У Центрі реалізується індивідуальна освітня траєкторія кожного учня, що передбачає обов'язкове складення для кожного учня індивідуальної програми розвитку, яка складається на підставі висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним

центром, затверджується директором Центру, схвалюється педагогічною радою та підписується одним з батьків (іншим законним представником) учня.

30. У разі коли учень не може досягти результатів навчання, визначених освітньою програмою Центру, за заявою одного з батьків (інших законних представників) учня, Центром розробляється індивідуальний навчальний план, що визначає відмінну послідовність, форму і темп засвоєння освітніх компонентів освітньої програми.

Індивідуальний навчальний план розробляється педагогічними працівниками Центру у взаємодії з одним з батьків (іншим законним представником), схвалюється педагогічною радою Центру, затверджується директором та підписується одним з батьків (іншим законним представником) учня.

Індивідуальний навчальний план повинен забезпечувати засвоєння учнем відповідної освітньої програми Центру із збереженням корекційно-розвиткового складника та передбачати його участь у заходах Центру.

31. Для виконання освітньої програми (освітніх програм), у тому числі її (їх) корекційно-розвиткового складника, отримання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та реабілітаційних послуг (допомоги) у Центрі створюються групи подовженого дня для учнів одного або різного років навчання з урахуванням особливостей їх розвитку.

32. Виховний процес є невід'ємною складовою освітнього процесу в Центрі і ґрунтується на принципах, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», здійснюється педагогічними працівниками, у тому числі вихователями, відповідно до освітньої програми (освітніх програм), режиму роботи Центру та спрямовується на всебічний розвиток учня.

33. У Центрі, відповідно до законодавства, створюються гуртки за інтересами, спортивні секції, залучаються заклади позашкільної освіти з метою забезпечення всебічного розвитку учнів та з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

34. У Центрі здійснюється психолого-педагогічний супровід кожного учня. З цією метою педагогічні та медичні працівники здійснюють спостереження за учнями. Результати спостережень обговорюються на засіданнях психолого-педагогічного консилиуму з метою уточнення змісту, форм і методів навчання, застосування індивідуального підходу до учня.

35. Психолого-педагогічний консилиум є консультативно-дорадчим органом Центру, утворюється директором Центру та діє на підставі установчих документів Центру

36. До складу психолого-педагогічного консилиуму входять директор Центру або його заступник, який відповідає за організацію освітнього процесу, медичний працівник, який входить до штату Центру або закладу охорони здоров'я за напрямом (профілем) діяльності Центру, вчителі, які здобули дефектологічну освіту, інші педагогічні працівники Центру. До роботи психолого-педагогічного консилиуму можуть бути залучені інші фахівці.

На першому засіданні психолого-педагогічного консилиуму обирається секретар консилиуму.

37. Рішення психолого-педагогічного консилиуму фіксуються в протоколі засідання та ухвалюються більшістю голосів членів консилиуму. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови психолого-педагогічного консилиуму. Засідання психолого-педагогічного консилиуму проводяться в разі потреби, але не рідше ніж двічі на рік.

Для прийняття рішення щодо індивідуальної освітньої траєкторії учня залучаються його батьки (інші законні представники).

38. Зміст, обсяг і характер домашніх завдань з кожного предмету визначається вчителем відповідно до педагогічних і санітарно-гігієнічних вимог, з урахуванням індивідуальних особливостей учнів.

Відповідальність за організацію самопідготовки учнів покладається на вихователів.

39. Оцінювання результатів навчання учнів Центру здійснюється згідно із загальними критеріями оцінювання з урахуванням індивідуального навчального плану (за наявності). За потреби здійснюється адаптація/модифікація проведення процедур оцінювання з урахуванням особливостей учнів.

40. Учні, які завершили здобуття певного рівня освіти отримують відповідний документ про освіту в установленому законодавством порядку.

41. У Центрі забезпечується психолого-педагогічний супровід, надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) в порядку та у спосіб визначений законодавством.

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття проводяться відповідно до індивідуальної програми розвитку (за умови наявності відповідних ресурсів) та узгоджуються з реабілітаційними заходами, що надаються учням в реабілітаційному відділенні Центру, та не повинні призводити до перевантаження учнів.

42. У Центрі проводяться заняття з: лікувальної фізкультури; ритміки; логоритміки; розвитку мовлення (формування всіх компонентів мовлення, особливо лексико-граматичної складової мовлення та ознайомлення з довкіллям); корекції розвитку; корекції мовлення; соціально-побутового орієнтування; орієнтування у просторі; розвитку слухового, зорового, тактильного сприймання; використання засобів та прийомів з альтернативної комунікації; корекції та розвитку психофізичних функцій (використання елементів: кінезіотерапії, анімалотерапії (іпо-, каніс-, феліно-, орніто-), арт-терапії (ізо-, драмо-, казко-, музико-, кіно-, піско-, ігро-, мульт-, фото-, кольоро-, пластилінової, танцювальної терапії, психогімнастики), працетерапії, ерготерапії, ароматерапії, Монтессорі-терапії) тощо.

43. У Центрі особлива увага приділяється формуванню в учнів компетентностей для самостійного життя, у тому числі соціально-побутового орієнтування, поліпшення рухових, психічних, комунікативних і мовленнєвих функцій, засвоєння правил суспільної поведінки, формування самоствердження і належної самооцінки особою своїх можливостей; забезпеченню психолого-педагогічної та корекційно-розвиткової допомоги відповідно до індивідуальної програми розвитку.

44. Реабілітаційне відділення Центру забезпечує здійснення заходів

психолого-педагогічної та соціально-побутової реабілітації (адаптації), а також реабілітаційних заходів.

Психолого-педагогічна реабілітація та соціально-побутова реабілітація (адаптація) передбачає запровадження комплексу заходів, що створюють передумови для оволодіння учнями системою знань та компетентностей, застосування яких сприятиме подальшому розвитку особистості (підвищення освітнього рівня, здатність до самостійного проживання та трудової діяльності (у разі можливості), організації побуту, адекватного планування самостійного життя).

45. Реабілітаційні заходи учням Центру надаються відповідно до індивідуальної програми реабілітації та узгоджуються з індивідуальною програмою розвитку.

Реабілітаційні заходи змінному контингенту надаються відповідно до індивідуальної програми реабілітації або індивідуальної програми розвитку або рекомендацій закладів охорони здоров'я, у якому спостерігається дитина, щодо реабілітаційних заходів.

46. Центр може надавати реабілітаційні послуги (реабілітаційну допомогу) іншим особам з підстав та у спосіб, визначених законодавством України.

47. Реабілітаційне відділення Центру може надавати послуги на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності, у тому числі ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, отриманої відповідно до законодавства України.

48. Змінному контингенту в Центрі надаються психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові та реабілітаційні послуги (допомога) в порядку та у спосіб визначений законодавством України.

49. Дисципліна в Центрі дотримується на основі взаємоповаги усіх учасників освітнього процесу, дотримання правил внутрішнього розпорядку та цього Статуту.

50. За рішенням педагогічної ради Центру та за умови письмової згоди органу батьківського самоврядування для безпеки учасників освітнього процесу та оперативного реагування на конфліктні ситуації дозволяється використовувати електронні системи охорони і відеонагляду за умови дотримання вимог законодавства України.

51. За особливі успіхи у навчанні, дослідницькій, пошуковій діяльності, культурних заходах, спортивних змаганнях до учнів Центру можуть застосовуватися різні види морального та/або матеріального заохочення і відзначення відповідно до законодавства України.

Рішення про заохочення (відзначення) учня приймає педагогічна рада Центру.

V. Учасники освітнього процесу

1. Учасниками освітнього процесу в Центрі є:

- 1) учні Центру;
- 2) педагогічні, медичні працівники Центру;
- 3) інші працівники Центру;

- 4) батьки/законні представники учнів Центру;
- 5) асистенти дітей (у разі їх допуску відповідно до законодавства);

За рішенням директора Центру до участі в освітньому процесі (проведення навчальних занять, лекцій, тренінгів, семінарів, майстер-класів, конкурсів, оцінювання результатів навчання тощо) можуть залучатися інші особи.

Відповідальність за зміст заходів, проведених залученими особами, несе директор Центру.

2. Не можуть працювати в Центрі або залучатися до участі в освітньому процесі особи, які вчинили злочин проти статевої свободи чи статевої недоторканості дитини або у присутності дитини чи з використанням дитини.

3. Учні Центру мають право на:

1) вибір профілю, форми здобуття освіти, вибіркового освітніх компонентів;

2) індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;

3) якісні освітні послуги;

4) справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;

5) відзначення успіхів у своїй діяльності;

6) свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, науково-дослідницької роботи тощо;

7) безпечні та нешкідливі умови навчання і утримання;

8) повагу людської гідності;

9) захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю учня;

10) отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування);

11) користування бібліотекою, навчальною, культурною, спортивною, побутовою інфраструктурою Центру та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому в Центрі та відповідно до законодавства;

12) доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;

13) особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні Центром тощо;

14) інші права, визначені законодавством України.

4. Учням може надаватися матеріальна допомога в установленому законодавством України порядку.

5. Учні Центру зобов'язані:

1) виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;

2) поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;

3) відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;

4) дотримуватися вимог цього Статуту, правил внутрішнього розпорядку Центру;

5) повідомляти керівництво Центру про факти булінгу (цькування) стосовно учнів, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;

6) брати участь у творчій, пошуковій роботі, передбаченій освітньою програмою (освітніми програмами) та навчальним планом Центру, цим Статутом;

7) дбайливо ставитися до державного, громадського і особистого майна, майна інших учасників освітнього процесу тощо;

8) дотримуватись інших обов'язків, визначених законодавством України.

6. На посади педагогічних працівників Центру приймаються особи, які мають педагогічну освіту, вищу освіту та/або відповідну професійну кваліфікацію, вільно володіють державною мовою (для громадян України) або володіють державною мовою в обсязі, достатньому для спілкування (для іноземців та осіб без громадянства), моральні якості та фізичний і психічний стан здоров'я яких дозволяє виконувати професійні обов'язки.

7. Педагогічні працівники Центру приймаються на роботу за трудовими договорами відповідно до вимог законодавства України.

8. Особи, які не мають досвіду педагогічної діяльності та приймаються на посаду педагогічного працівника, протягом першого року роботи повинні пройти педагогічну інтернатуру у порядку, встановленому законодавством України.

9. Призначення на посаду, переведення на іншу посаду та звільнення з посади педагогічних та інших працівників Центру, визначення їх посадових обов'язків, заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності, а також вирішення інших питань, пов'язаних з трудовими відносинами, здійснюється директором Центру відповідно до вимог законодавства України.

10. Педагогічна діяльність працівника включає його діяльність у межах норми педагогічного навантаження та інші види педагогічної (навчальної, виховної, методичної, організаційної) діяльності, передбачені законодавством, трудовим договором та/або посадовою інструкцією.

11. Розподіл педагогічного навантаження у Центрі затверджується його директором відповідно до вимог законодавства України.

Педагогічне навантаження педагогічного працівника Центру обсягом менше норми встановлюється за його письмовою згодою.

Перерозподіл педагогічного навантаження протягом навчального року допускається лише у разі зміни кількості годин з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів), що передбачається навчальним планом Центру або за

письмовою згодою педагогічного працівника з додержанням законодавства про працю.

Педагогічні працівники, які відмовилися продовжувати роботу у зв'язку зі зміною істотних умов праці, підлягають звільненню з дотриманням норм законодавства.

12. Не допускається відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків, крім випадків, передбачених законодавством.

Керівництво Центру не має права вимагати від педагогічних працівників виконання роботи, не передбаченої укладеним трудовим договором та/або посадовою інструкцією.

Залучення педагогічних працівників до участі у видах робіт, не передбачених освітньою (освітніми) програмою (програмами) закладу, навчальними програмами та іншими документами, що регламентують діяльність Центру, здійснюється лише за їх згодою.

13. Педагогічні працівники проходять атестацію (сертифікацію) відповідно до законодавства України.

14. Права та обов'язки педагогічних працівників визначаються Конституцією України, Кодексом законів про працю України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими нормативно-правовими актами, колективним договором, трудовими договорами і цим Статутом.

15. Педагогічні працівники Центру мають право на:

1) академічну свободу, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, вільний вибір форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі (освітнім програмам);

2) педагогічну ініціативу;

3) розроблення та впровадження авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання;

4) користування бібліотекою, навчальною, науковою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою Центру та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому Центром відповідно до спеціальних законів;

5) підвищення кваліфікації, перепідготовку;

6) вільний вибір освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників;

7) доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі;

8) відзначення успіхів у своїй професійній діяльності;

9) сертифікацію на добровільних засадах;

10) справедливе та об'єктивне оцінювання своєї професійної діяльності;

11) захист професійної честі та гідності;

12) індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку та іншу) діяльність за межами Центру;

- 13) безпечні і нешкідливі умови праці;
  - 14) подовжену оплачувану відпустку;
  - 15) участь у громадському самоврядуванні Центру;
  - 16) участь у роботі колегіальних органів управління Центру;
  - 17) об'єднання у професійні спілки та членство в інших об'єднаннях громадян, діяльність яких не заборонена законодавством;
  - 18) захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю тощо.
16. Педагогічні працівники Центру зобов'язані:
- 1) постійно підвищувати свій професійний і загальнокультурний рівні та педагогічну майстерність;
  - 2) виконувати освітню програму (освітні програми) для досягнення учнями передбачених нею (ними) результатів навчання;
  - 3) сприяти розвитку здібностей учнів, формуванню навичок здорового способу життя, дбати про їхнє фізичне і психічне здоров'я;
  - 4) дотримуватися академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання учнями в освітньому процесі;
  - 5) дотримуватися педагогічної етики;
  - 6) поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
  - 7) дотримуватися принципів дитиноцентризму та педагогіки партнерства у відносинах з учнями та їхніми батьками;
  - 8) настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
  - 9) формувати в учнів усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
  - 10) виховувати в учнях повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України та навколишнього природного середовища;
  - 11) формувати в учнях прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
  - 12) забезпечувати єдність навчання, виховання та розвитку учнів, а також дотримуватися у своїй педагогічній діяльності інших принципів освітньої діяльності, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
  - 13) використовувати державну мову в освітньому процесі відповідно до вимог законодавства;
  - 14) додержуватися цього Статуту та правил внутрішнього розпорядку Центру, виконувати свої посадові обов'язки;
  - 15) брати участь у роботі педагогічної ради, засіданнях методичних об'єднань, нарадах, зборах тощо;

- 16) виконувати накази і розпорядження директора Центру;
- 17) вести відповідну документацію;
- 18) сприяти зростанню іміджу Центру;
- 19) проходити в установлені терміни обов'язкові медичні огляди;
- 20) володіти навичками з надання домедичної допомоги;
- 21) дотримуватися вимог правил пожежної безпеки, охорони праці та безпеки життєдіяльності, санітарно-гігієнічних вимог;
- 22) захищати учнів під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю учня, запобігати вживанню ними та іншими особами на території Центру алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
- 23) повідомляти керівництво Центру про факти булінгу (цькування) стосовно учнів, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування), тощо.

17. Педагогічні працівники, які систематично порушують цей Статут, правила внутрішнього розпорядку Центру, не виконують посадових обов'язків, умови трудового договору або за результатами атестації не відповідають займаній посаді, звільняються або притягаються до відповідальності згідно з чинним законодавством України.

18. Медичне обслуговування учнів Центру здійснюється штатним або спеціально закріпленим за Центром медичним персоналом відповідних закладів охорони здоров'я, які організовують проведення лікувально-профілактичних заходів, здійснюють контроль та державний нагляд за якістю харчування дітей, фізичним навантаженням навчальних занять і відпочинку, комплексом заходів із фізичного виховання дітей, виконанням санітарно-гігієнічного режиму в Центрі.

19. Медичні працівники Центру підлягають атестації, яка є обов'язковою і здійснюється відповідно до законодавства України.

20. Права і обов'язки інших працівників, які залучаються до освітнього процесу, визначаються законодавством України, відповідними договорами, цим Статутом та правилами внутрішнього розпорядку Центру.

21. Батьки/законні представники учнів мають права та обов'язки у сфері загальної середньої освіти, передбачені законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та іншими нормативно-правовими актами, цим Статутом.

22. Батьки/законні представники учнів мають право:

- 1) захищати відповідно до законодавства України права та законні інтереси учнів;
- 2) звертатися до директора Центру з питань освіти;
- 3) обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;

4) бути присутніми на навчальних заняттях своїх дітей за попереднім погодженням з директором Центру;

5) брати участь у громадському самоврядуванні Центру, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування Центру;

6) завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у Центрі та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти, інноваційну діяльність закладу та надавати згоду на участь у них дитини;

7) брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини та/або індивідуального навчального плану;

8) брати участь у заходах, спрямованих на поліпшення освітнього процесу та зміцнення матеріально-технічної бази Центру;

9) отримувати інформацію про діяльність Центру, у тому числі щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування), про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у Центрі та його освітньої діяльності;

10) приймати рішення щодо участі дітей в заходах, організованих Центром;

11) подавати керівництву Центру заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу тощо.

23. Батьки/законні представники учнів є відповідальними за здобуття дітьми початкової та базової середньої освіти, їх виховання, і зобов'язані:

1) виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;

2) сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;

3) поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;

4) дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;

5) формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;

6) настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;

7) формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;

8) виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;

9) дотримуватися цього Статуту, правил внутрішнього розпорядку Центру та умов договору про надання освітніх послуг (за наявності);

10) сприяти керівництву Центру у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування);

11) виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в Центрі тощо.

VI. Управління Центром

1. Управління Центром здійснюють:

- 1) Власник;
- 2) Орган управління;
- 3) директор Центру;
- 4) педагогічна рада Центру;
- 5) загальні збори колективу Центру;
- 6) піклувальна рада (у разі створення).

2. Органи громадського самоврядування та піклувальна рада мають право брати участь в управлінні Центром у порядку та межах, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та цим Статутом.

3. До компетенції Власника належить:

- 1) прийняття рішення про створення, реорганізацію (злиття, приєднання, перетворення, поділ), ліквідацію, перепрофілювання (зміну типу) Центру;
- 2) оголошення та проведення конкурсного відбору на посаду директора Центру в установленому законодавством та рішенням Власника порядку або прийняття рішення про делегування цих повноважень Органу управління;
- 3) прийняття рішення про закріплення майна за Центром на праві оперативного управління та вилучення такого майна;
- 4) прийняття рішення про зміну правового режиму майна;
- 5) інші повноваження, передбачені законодавством України, рішеннями Власника та цим Статутом.

4. До компетенції Органу управління належить:

- 1) погодження статуту Центру, його нової редакції відповідно до вимог діючого законодавства України;
- 2) затвердження кошторису Центру;
- 3) відповідно до делегованих Власником повноважень, проведення конкурсу на посаду директора Центру в установленому законодавством України порядку;
- 4) відповідно до делегованих Власником повноважень, призначення/звільнення директора Центру, укладання та розірвання строкового трудового договору (контракту), застосування заходів заохочення та стягнень;
- 5) здійснення інших повноважень відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших нормативно-правових актів у галузі освіти, рішень Власника.

5. До повноважень управління комунального майна Чернігівської обласної ради належить:

- 1) затвердження Статуту Центру, його нової редакції;
- 2) надання дозволу на здійснення реконструкції та перебудови нерухомого майна;
- 3) інші повноваження, визначені законодавством України та рішенням Власника.

6. Керівництво Центром здійснює його директор.

Директор здійснює безпосереднє управління Центром і несе персональну відповідальність за освітню, фінансово-господарську та іншу діяльність Центру.

7. Директором Центру може бути особа, яка є громадянином України, вільно володіє державною мовою, має вищу освіту ступеня не нижче магістра, стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менше трьох років, організаторські здібності, стан фізичного і психічного здоров'я, що не перешкоджає виконанню професійних обов'язків, пройшла конкурсний відбір та визнана переможцем конкурсу відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Рівень володіння претендентом на посаду директора Центру державною мовою засвідчується державним сертифікатом про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

8. Не може обіймати посаду директора Центру особа, яка:

- 1) є недієздатною або цивільна дієздатність якої обмежена;
- 2) має судимість за вчинення злочину;
- 3) позбавлена права обіймати відповідну посаду;
- 4) за рішенням суду визнана винною у вчиненні корупційного правопорушення;
- 5) за рішенням суду визнана винною у вчиненні правопорушення, пов'язаного з корупцією;
- 6) підпадає під заборону, встановлену Законом України «Про очищення влади».

9. Директор Центру має право:

- 1) діяти від імені Центру без довіреності та представляти заклад у відносинах з іншими особами;
- 2) підписувати документи з питань освітньої, фінансово-господарської та іншої діяльності Центру;
- 3) приймати рішення щодо діяльності Центру в межах повноважень, визначених законодавством та строковим трудовим договором, у тому числі розпоряджатися в установленому порядку майном Центру та його коштами;
- 4) призначати на посаду, переводити на іншу посаду та звільняти з посади працівників Центру, визначати їхні посадові/робочі обов'язки, заохочувати та притягати до дисциплінарної відповідальності, а також вирішувати інші

питання, пов'язані з трудовими відносинами, відповідно до вимог законодавства;

5) визначати режим роботи Центру;

6) ініціювати питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів;

7) видавати відповідно до своєї компетенції накази і контролювати їх виконання;

8) укладати угоди (договори, контракти) з фізичними та/або юридичними особами відповідно до своєї компетенції;

9) звертатися до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти із заявою щодо проведення позапланового інституційного аудиту, зовнішнього моніторингу якості освіти та/або громадської акредитації закладу;

10) приймати рішення з інших питань діяльності Центру тощо.

10. Директор Центру зобов'язаний:

1) володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання обов'язків;

2) виконувати закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інші акти законодавства, дотримуватися Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджені у встановленому порядку, та інших актів законодавства, а також забезпечувати та контролювати їх виконання працівниками Центру, зокрема в частині організації освітнього процесу;

3) планувати та організовувати діяльність Центру;

4) надавати щороку Органу управління пропозиції щодо обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

5) організовувати фінансово-господарську діяльність Центру в межах затвердженого кошторису;

6) забезпечувати розроблення та виконання стратегії розвитку Центру;

7) затверджувати правила внутрішнього розпорядку Центру;

8) затверджувати посадові/робочі інструкції працівників Центру;

9) організовувати освітній процес та видачу документів про освіту;

10) затверджувати освітню (освітні) програму (програми) Центру відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

11) створювати умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, в тому числі реалізації академічних свобод педагогічних працівників, індивідуальної освітньої траєкторії та/або індивідуальної програми розвитку учнів, формування у разі потреби індивідуального навчального плану;

12) затверджувати положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Центрі, забезпечити її створення та функціонування;

13) забезпечувати розроблення, затвердження, виконання та моніторинг виконання індивідуальної програми розвитку учня;

14) контролювати виконання педагогічними працівниками та учнями освітньої програми, індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану;

15) забезпечувати здійснення контролю за досягненням учнями результатів навчання, визначених державними стандартами повної загальної середньої освіти, індивідуальною програмою розвитку, індивідуальним навчальним планом;

16) створювати необхідні умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами;

17) сприяти проходженню атестації та сертифікації педагогічними працівниками;

18) створювати умови для здійснення дієвого та відкритого громадського нагляду (контролю) за діяльністю Центру;

19) сприяти та створювати умови для діяльності органів громадського самоврядування в Центрі;

20) у межах компетенції формувати засади, створювати умови, сприяти формуванню культури здорового способу життя учнів та працівників Центру;

21) створювати в Центрі безпечне освітнє середовище, вільне від насильства та булінгу (цькування), забезпечувати дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці, правил безпеки життєдіяльності, санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів;

22) розробляти, затверджувати та оприлюднювати план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в Центрі;

23) розглядати заяви про випадки булінгу (цькування) учнів, їхніх батьків/законних представників, інших осіб та видавати рішення про проведення розслідування; скликати засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживати відповідних заходів реагування;

24) забезпечувати виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг учням, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);

25) повідомляти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в Центрі;

26) організовувати харчування та сприяти медичному обслуговуванню учнів відповідно до законодавства;

27) забезпечувати відкритість і прозорість діяльності Центру, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про доступ до публічної інформації», «Про відкритість використання публічних коштів» та інших законів України;

28) здійснювати зарахування, переведення, відрахування учнів, а також їх заохочення (відзначення) та притягнення до відповідальності відповідно до вимог законодавства;

29) організовувати документообіг, бухгалтерський облік та звітність відповідно до законодавства;

30) звітувати про свою роботу та виконання стратегії розвитку Центру;

31) протягом першого року після призначення на посаду пройти курс підвищення кваліфікації з управлінської діяльності;

32) виконувати інші обов'язки, покладені на нього законодавством, рішеннями Власника, наказами Органу управління, цим Статутом, колективним договором, строковим трудовим договором.

11. Директор Центру має права та обов'язки педагогічного працівника, визначені законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та несе відповідальність за виконання обов'язків, визначених законодавством, рішеннями Власника, цим Статутом, строковим трудовим договором (контрактом), колективним договором.

12. Директор Центру призначається на посаду за результатами конкурсу, з підстав та у спосіб, визначених законодавством України, рішеннями Власника.

13. Підставами для дострокового звільнення директора Центру, які повинні бути передбачені в укладеному з ним трудовому договорі (контракті), є:

1) порушення вимог Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо мови освітнього процесу;

2) порушення вимог статей 30 і 31 Закону України «Про освіту»;

3) порушення прав учнів чи працівників, встановлене рішенням суду, яке набрало законної сили;

4) систематичне неналежне виконання інших обов'язків директора, визначених Законом України «Про повну загальну середню освіту та цим Статутом;

5) неусунення у визначений термін порушень вимог законодавства, виявлених під час інституційного аудиту чи позапланового заходу державного нагляду (контролю).

14. Педагогічна рада є основним постійно діючим колегіальним органом управління Центру.

Повноваження педагогічної ради визначаються Законом України «Про повну загальну середню освіту», цим Статутом. Усі педагогічні працівники зобов'язані брати участь у засіданнях педагогічної ради. Головою педагогічної ради є директор Центру.

15. Педагогічна рада Центру:

1) схвалює стратегію розвитку Центру та річний план роботи;

2) схвалює освітню (освітні) програму (програми), зміни до неї (них) та оцінює результати її (їх) виконання;

3) схвалює правила внутрішнього розпорядку, положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти;

4) приймає рішення щодо вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу;

5) приймає рішення щодо переведення учнів на наступний рік навчання, їх відрахування, притягнення до відповідальності за невиконання обов'язків, а також щодо відзначення, морального та матеріального заохочення учнів та інших учасників освітнього процесу;

6) розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, професійної майстерності, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

7) приймає рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічного працівника, отриманих ним поза закладами освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою (освітніми програмами);

8) приймає рішення щодо впровадження в освітній процес педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

9) може ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту, громадської акредитації, зовнішнього моніторингу якості освіти та/або освітньої діяльності Центру;

10) розглядає інші питання, віднесені законом та/або цим Статутом до її повноважень.

16. Засідання педагогічної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її складу. Рішення з усіх питань приймаються більшістю голосів від її складу. У разі рівного розподілу голосів, голос голови педагогічної ради є визначальним. Рішення педагогічної ради оформлюються протоколом засідання, який підписується головою та секретарем педагогічної ради.

17. Рішення педагогічної ради, прийняті в межах її повноважень, вводяться в дію наказами директора Центру та є обов'язковими до виконання всіма учасниками освітнього процесу у Центрі.

18. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування Центру є загальні збори колективу Центру, що скликаються не менше одного разу на рік та формуються з уповноважених представників усіх учасників освітнього процесу (їх органів самоврядування - за наявності) у порядку, визначеному законодавством та установчими документами Центру.

19. Загальні збори колективу Центру правочинні, якщо в їхній роботі бере участь не менше половини делегатів. Рішення приймається простою більшістю голосів присутніх делегатів. Термін їх повноважень становить один рік.

20. Загальні збори колективу Центру:

1) погоджують стратегію розвитку Центру;

2) щороку заслуховують звіт директора Центру, оцінюють його діяльність і за результатами оцінки можуть ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту Центру;

3) розглядають питання освітньої, методичної, фінансово-господарської діяльності Центру тощо.

21. У період між загальними зборами колективу Центру вищим органом громадського самоврядування є Рада Центру.

22. Рада Центру має такі повноваження:

1) організовує виконання рішень загальних зборів Центру;

2) разом з керівництвом здійснює контроль за виконанням Статуту Центру;

3) заслуховує звіт голови Ради, інформацію директора та його заступників з питань навчально-виховної та фінансово-господарської діяльності;

4) виносить на розгляд педагогічної ради пропозиції щодо поліпшення організації позакласної та позашкільної роботи з учнями;

5) виступає ініціатором проведення благодійних акцій (ярмарків, конкурсів тощо);

6) вносить на розгляд педагогічної ради пропозиції щодо морального і матеріального заохочення учасників освітнього процесу;

7) сприяє організації дозвілля учнів;

8) організовує громадський контроль за харчуванням і медичним обслуговуванням учнів;

9) затверджує план і регламент своєї роботи;

10) має інші повноваження, визначені законодавством України.

23. Головою Ради Центру може бути обраний будь-який працівник Центру, крім директора та його заступників.

24. Учасники освітнього процесу в Центрі можуть безпосередньо та/або через органи громадського самоврядування Центру брати участь у вирішенні питань організації та забезпечення освітнього процесу в Центрі, захисту своїх прав та інтересів, організації дозвілля та оздоровлення, брати участь у громадському нагляді (контролі) та в управлінні Центром у межах повноважень, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та цим Статутом.

У Центрі діють:

1) органи учнівського самоврядування;

2) органи самоврядування працівників Центру;

3) органи батьківського самоврядування.

Можуть утворюватися і діяти інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу.

Повноваження, відповідальність, засади формування та діяльності органів громадського самоврядування в Центрі визначаються Законом України «Про повну загальну середню освіту» та цим Статутом.

25. З метою формування та розвитку громадянських, управлінських і соціальних компетентностей учнів Центру, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту, здорового способу життя тощо у Центрі діє учнівське самоврядування.

Учнівське самоврядування здійснюється учнями безпосередньо і через органи учнівського самоврядування.

Учні мають рівні права на участь в учнівському самоврядуванні, зокрема на участь у роботі дорадчих (консультативних із певних питань), робочих (робочих групах тощо) та інших органів учнівського самоврядування, а також право вільно обирати та бути обраними до виборних органів учнівського самоврядування.

Директор Центру сприяє та створює умови для діяльності органів учнівського самоврядування.

З питань захисту честі, гідності та/або прав учнів Центру, керівник учнівського самоврядування має право на невідкладний прийом директором Центру, який зобов'язаний розглянути усну чи письмову вимогу керівника

учнівського самоврядування про усунення порушень щодо честі, гідності чи прав учнів Центру та вжити заходів відповідно до правил внутрішнього розпорядку та/або законодавства.

26. Органи учнівського самоврядування мають право:

- 1) брати участь в обговоренні питань удосконалення освітнього процесу, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;
- 2) проводити за погодженням з директором Центру організаційні, просвітницькі, спортивні, оздоровчі та інші заходи та/або ініціювати їх проведення перед директором Центру;
- 3) брати участь у заходах (процесах) із забезпечення якості освіти відповідно до процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- 4) захищати права та інтереси учнів, які здобувають освіту у Центрі;
- 5) вносити пропозиції та/або брати участь у розробленні та/або обговоренні плану роботи Центру, змісту освітніх і навчальних програм;
- 6) через своїх представників брати участь у засіданнях педагогічної ради з усіх питань, що стосуються організації та реалізації освітнього процесу.

27. Вищим органом громадського самоврядування працівників Центру є загальні збори трудового колективу, які скликаються не менше одного разу на рік та формуються з усіх працівників Центру.

Інформація про час і місце проведення загальних зборів трудового колективу розміщується в Центрі не пізніше ніж за один тиждень до дня їх проведення.

Загальні збори трудового колективу правочинні, якщо в їхній роботі бере участь не менше двох третин працівників Центру. Рішення приймається простою більшістю голосів присутніх.

28. Загальні збори трудового колективу:

- 1) розглядають та схвалюють проєкт колективного договору;
- 2) затверджують правила внутрішнього трудового розпорядку;
- 3) визначають порядок обрання, чисельність, склад і строк повноважень комісії з трудових спорів;
- 4) обирають комісію з трудових спорів;
- 5) можуть утворювати комісію з питань охорони праці та здійснювати інші повноваження, визначені законодавством.

29. Рішення загальних зборів трудового колективу підписують головуючий на засіданні та секретар.

Рішення загальних зборів трудового колективу, прийняті у межах їх повноважень, є обов'язковими до виконання всіма працівниками Центру.

Рішення загальних зборів трудового колективу вводяться в дію наказом директора Центру.

30. Батьківське самоврядування в Центрі здійснюється батьками або законними представниками учнів Центру як безпосередньо, так і через органи батьківського самоврядування, з метою захисту прав та інтересів учнів, організації їх дозвілля та оздоровлення, громадського нагляду (контролю) в межах повноважень, визначених освітнім законодавством, цим Статутом.

Батьки/законні представники учнів мають право утворювати різні органи батьківського самоврядування (в межах класу, Центру, за інтересами тощо).

Органи батьківського самоврядування можуть розглядати будь-які питання і приймати рішення, крім тих, що належать до компетенції інших органів управління чи органів громадського самоврядування Центру.

Рішення органу батьківського самоврядування виконується батьками/законними представниками учнів виключно на добровільних засадах.

Рішення органу батьківського самоврядування з питань організації освітнього процесу та/або діяльності Центру можуть бути реалізовані виключно за рішенням директора Центру, якщо таке рішення не суперечить законодавству.

Рішення, заходи та форми батьківського самоврядування не повинні призводити до надання учасникам освітнього процесу привілеїв чи обмежень за будь-якою ознакою, порушувати їхні права та/або законні інтереси, а також не можуть бути підставою для прийняття управлінських рішень, що не відповідають законодавству.

31. У Центрі в порядку, передбаченому законодавством, може діяти піклувальна рада (у разі створення).

Піклувальна рада сприяє виконанню перспективних завдань розвитку Центру, залученню фінансових ресурсів для забезпечення його діяльності з основних напрямів розвитку і здійсненню контролю за їх використанням, ефективній взаємодії закладу з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, громадськістю, громадськими об'єднаннями, юридичними та фізичними особами.

32. Піклувальна рада:

1) аналізує та оцінює діяльність Центру і його директора;

2) розробляє пропозиції до стратегії та перспективного плану розвитку Центру та аналізує стан їх виконання;

3) сприяє залученню додаткових джерел фінансування, що не заборонені законом;

4) проводить моніторинг виконання кошторису Центру і вносить відповідні рекомендації та пропозиції, що є обов'язковими для розгляду директором Центру;

5) має право звернутися до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти щодо проведення позапланового інституційного аудиту Центру;

6) може вносити Власнику та/або Органу управління подання про заохочення директора Центру або притягнення його до дисциплінарної відповідальності з підстав, визначених законом.

33. Піклувальна рада є колегіальним органом. Засідання піклувальної ради є правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин її затвердженого складу.

Рішення з усіх питань приймаються більшістю голосів від її затвердженого складу. У разі рівного розподілу голосів голос голови піклувальної ради є визначальним.

Рішення піклувальної ради оформлюються протоколом її засідання, який підписують головуючий на засіданні та секретар.

Члени піклувальної ради мають право брати участь у роботі колегіальних органів управління Центром з правом дорадчого голосу.

VII. Матеріально-технічна база

1. Для забезпечення статутної діяльності Центр в установленому законодавством України порядку, використовує навчально-матеріальну базу, а саме: будівлі, споруди, земельні ділянки, комунікації, обладнання, засоби навчання, транспортні засоби, інші матеріальні цінності, які знаходяться на його балансі відповідно до паспортів, технічної документації, витягів з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, актів на право постійного користування землею, інших правовстановлюючих документів.

2. Майно Центру належить до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області і закріплюється за ним на правах оперативного управління.

3. Будівлі, споруди і приміщення Центру відповідають вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами з метою забезпечення безбар'єрності, доступності та інклюзії.

У Центрі забезпечується універсальний дизайн усіх приміщень з метою формування в учнів компетентностей для подальшого самостійного життя.

4. Учні забезпечуються спортивним інвентарем та обладнанням, засобами навчання та іншим навчальним приладдям, іграшками та іграми, матеріалами для розвитку індивідуальних творчих здібностей, гурткової, секційної роботи, технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення відповідно до встановлених норм.

5. Для надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та реабілітаційних послуг (допомоги) у Центрі облаштовано наступні кабінети: кабінет для занять з розвитку зорового сприймання, орієнтування у просторі; кабінет розвитку мовлення, кабінет для проведення групових занять з ритміки; кабінет з лікувальної фізичної культури; кабінет для занять із соціально-побутового орієнтування; навчально-виробничі майстерні; кабінет психологічного розвантаження; кабінет плеоптичного лікування, кабінет соціального педагога.

6. Центр має спортивний зал та спортивний майданчик.

Центр може мати інші кабінети та приміщення відповідно до потреб учнів.

7. У разі наявності у Центрі пансіону умови проживання та утримання учнів повинні відповідати законодавству України та положенню про пансіон, затвердженому директором Центру.

8. Для реалізації права оперативного управління Центр володіє, користується та розпоряджається майном з дотриманням вимог, передбачених законодавством та рішеннями Власника з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна.

9. Власник Центру здійснює контроль за ефективним використанням і збереженням переданого в оперативне управління майна безпосередньо або

через уповноважений ним орган – управління комунального майна Чернігівської обласної ради, і має право вилучати надлишкове майно, а також майно, що не використовується та майно, що використовується не за призначенням.

10. Відчуження, списання, передача в оренду комунального майна, що належить до основних фондів Центру та є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст Чернігівської області і закріплене за Центром, здійснюється у порядку, встановленому законодавством та рішенням Власника.

Кошти, одержані в результаті відчуження комунального майна, використовуються відповідно до порядку, затвердженого Власником.

VIII. Фінансово-господарська діяльність

1. Фінансово-господарська діяльність Центру проводиться відповідно до Бюджетного кодексу України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших нормативно-правових актів та здійснюється на основі кошторису, затвердженого відповідно до законодавства.

2. У Центрі заборонено розподіл отриманих доходів або їх частин серед Власника, працівників Центру (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), працівників Органу управління та інших пов'язаних з ними осіб.

3. Доходи Центру використовуються виключно для фінансування видатків на його утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених цим Статутом.

4. Фінансова автономія Центру в частині використання бюджетних коштів передбачає самостійне здійснення витрат у межах затверджених кошторисом обсягів, зокрема на:

1) оплату праці працівників, встановлення доплат, надбавок, винагороди, виплату матеріальної допомоги та допомоги на оздоровлення, преміювання, інших видів стимулювання та відзначення працівників;

2) харчування учнів;

3) оплату ремонтних робіт приміщень і споруд Центру;

4) оплату підвищення кваліфікації педагогічних та інших працівників Центру;

5) укладання відповідно до законодавства цивільно-правових угод, господарських договорів для забезпечення діяльності Центру тощо.

5. Фінансування Центру здійснюється з державного та обласного бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України.

Іншими джерелами фінансування Центру можуть бути:

1) кошти, одержані за надання додаткових освітніх та інших платних послуг;

2) благодійна допомога відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації;

3) гранти;

4) інші джерела фінансування, не заборонені законодавством.

Отримані із зазначених джерел кошти використовуються Центром відповідно до затверджених кошторисів.

6. Одержані Центром власні надходження не є підставою для зменшення обсягу його бюджетного фінансування.

7. Фінансово-господарська діяльність Центру здійснюється на основі кошторису, який затверджується Органом управління.

8. Центр може надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України.

9. Платні освітні послуги не можуть надаватися учням Центру для досягнення ними результатів навчання (компетентностей), визначених державними стандартами.

IX. Міжнародне співробітництво

1. Центр здійснює міжнародне співробітництво у сфері загальної середньої освіти відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та має право укладати договори про співробітництво, встановлювати прямі зв'язки із закладами освіти інших держав, міжнародними організаціями, фондами в установленому законодавством порядку.

Учні та педагогічні працівники Центру можуть брати участь у програмах двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну.

2. Центр має право на зовнішньоекономічну діяльність у порядку, встановленому законодавством.

3. Центр має право співпрацювати з благодійними організаціями, фондами тощо, що сприяють оздоровленню учнів за кордоном.

X. Контроль за діяльністю Центру

1. Державний нагляд (контроль) за освітньою діяльністю Центру здійснюється з метою реалізації єдиної державної політики в сфері загальної середньої освіти та спрямований на забезпечення інтересів суспільства щодо належної якості освіти та освітньої діяльності.

2. Державний нагляд (контроль) за освітньою діяльністю Центру здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти або його територіальним органом, що діють на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені законами України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту».

3. Формами заходів державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти є:

- 1) плановий (позаплановий) інституційний аудит;
- 2) позапланова перевірка.

Плановий інституційний аудит закладу проводиться один раз на 10 років. Інституційний аудит у позаплановому порядку може бути проведено з підстав і в порядку, встановлених законодавством.

4. Перевірка дотримання вимог законодавства щодо захисту особистих та майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування,

умов їх утримання, навчання та виховання здійснюються відповідно до законодавства.

5. Власник або уповноважений ним орган має право проводити планові і позапланові перевірки ефективності використання майна Центру.

6. Контроль за окремими напрямками діяльності Центру здійснюють органи, на які покладено нагляд за безпекою виробництва і праці, протипожежної та екологічної охорони, інші органи згідно з законодавством України.

7. Державний санітарно-епідеміологічний нагляд здійснюється відповідно до законодавства.

8. Громадський нагляд (контроль) за освітньою діяльністю Центру можуть здійснювати суб'єкти громадського нагляду (контролю) відповідно до Закону України «Про освіту».

XI. Реорганізація та ліквідація Центру

1. Реорганізація (злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення), перепрофілювання (зміну типу) чи ліквідація Центру здійснюється за рішенням Власника або за рішенням господарського суду.

Ліквідація Центру проводиться ліквідаційною комісією, призначеною Власником, а у випадках ліквідації за рішенням господарського суду – ліквідаційною комісією, призначеною цим органом.

З часу призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження щодо управління Центром.

2. Ліквідаційна комісія оцінює наявне майно, виявляє дебіторів і кредиторів та розраховується з ними, складає ліквідаційний баланс і представляє його Власнику.

3. У випадку реорганізації права та зобов'язання Центру переходять до правонаступників відповідно до законодавства або визначених Власником закладів освіти.

4. При реорганізації чи ліквідації Центру працівникам гарантується дотримання їхніх прав та інтересів відповідно до законодавства України.

5. У разі припинення діяльності Центру як юридичної особи (ліквідація, злиття, приєднання, перетворення) його активи за рішенням Власника передаються одному або кільком неприбутковим закладам (організаціям) відповідного типу або зараховуються до доходу обласного бюджету Чернігівської області.

6. Реорганізація і ліквідація Центру допускається лише після погодження проєкту відповідного рішення Власника центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

7. У разі реорганізації чи ліквідації Центру Власник зобов'язаний забезпечити учням можливість продовжити навчання на відповідному рівні освіти.

8. Центр вважається таким, що припинив свою діяльність, з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань запису про державну реєстрацію його припинення.

ХІІ. Порядок внесення змін до статуту

1. Зміни та доповнення до цього Статуту вносяться згідно з законодавством України шляхом викладення його у новій редакції.

2. До внесення відповідних змін, у разі невідповідності положень цього Статуту нормам нормативно-правових актів, застосовуються норми нормативно-правових актів.

3. Нова редакція Статуту підлягає обов'язковій державній реєстрації у порядку, встановленому законодавством.

Директор

Лілія САПРИКІНА

В цьому Статуті прошито,
пронумеровано та скріплено печаткою
управління комунального майна
обласної ради 32 грн.

Начальник управління

В.О. Ку

